

जिल्हा परिषदेच्या स्वउत्पन्नातील
अपंगासाठी राखून ठेवलेल्या ३%
निधीबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: व्हीआयपी-२०१६ / प्र.क्र.२४ / वित्त-३
सार्वजनिक बांधकाम भवन, १ ला मजला
२५, मर्झबान पथ, मुंबई-४०० ००१
तारीख: ५ एप्रिल, २०१६.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २००७/प्र.क्र.४८७१/वित्त-३, दि.०५ ऑक्टोबर, २०१२.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २००७/प्र.क्र.४८७१/वित्त-३, दि.२५ जून, २०१४.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
क्र. अपंग २०१५/प्र.क्र.५५/अ.क्र.२, दि.१८/११/२०१५.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: अपंग २०१५/प्र.क्र.१३७/वित्त-३, दि.२४ नोव्हेंबर, २०१५.

प्रस्तावना :-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे आणि संपूर्ण सहभाग अधिनियम १९९५ , मधील कलम ४० नुसार दारिद्र्य निर्मुलन योजनांमधील लाभ धारकामध्ये किमान ३% निःसमर्थ (अपंग) लाभार्थी असावेत अशी तरतूद आहे. सदर तरतूदीनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थानी त्यांच्या एकूण उत्पन्नाच्या ३% निधी निःसमर्थ लाभार्थ्यांच्या / अपंगाच्या कल्याणकारी योजनांसाठी राखून ठेवणे व तो खर्च करणे बंधनकारक आहे.

महाराष्ट्र शासनाच्या सन २००१ मध्ये अस्तित्वात आलेल्या अपंग कल्याण कृति आराखडयामध्ये रोजगार व स्वयंरोजगार विषयक उपाययोजना या सदराखालील अनुक्रमांक ६ मध्ये स्थानिक स्वराज्य संस्था, शासकीय योजना, केंद्र शासनाच्या योजना, दारिद्र्य निर्मुलन योजना या अंतर्गत किमान ३% लाभार्थी अपंग असातील, याबाबत उपाययोजना करण्यात येईल तसेच या कृती आराखडयातील अनुक्रमांक ९ मधील सूचनेनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या एकूण निधीपैकी ३% निधी अपंग व्यक्तींच्या कल्याण व पुर्नवसनाकरीता राखून ठेवण्याबाबत कारवाई करण्यात येईल असे स्पष्ट केले आहे.

त्यानुसार पंचायतराज संस्थाने त्यांच्या स्वउत्पन्नातील अपंगासाठी राखून ठेवलेल्या ३% निधीतून सामूहिक तथा वैयक्तिक लाभाच्या योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी व्हावी याकरीता, सदर निधी पुढील आर्थिक वर्षात संपूर्ण खर्च करण्यात यावा, यास अनुसरून शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

जिल्हा परिषदांनी व पंचायत समित्यांनी सन २००१ च्या अपंग कल्याणकृती आराखड्यातील अनुक्रमांक ९ मधील सूचनेनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या एकूण निधीपैकी ३% निधी अपंग व्यक्तींच्या कल्याण व पूर्णवसनाकरीता राखून ठेवून खर्च करावा. याबाबत ग्रामविकास विभागाने संदर्भाधीन क्र.१ व २ च्या आदेशान्वये शासन निर्णय निर्गमित केले आहेत.

वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. १००२/ प्र.क्र.१२८/ अर्थोपाय,दि. ६ जून,२००८ अन्वये वित्त विभागाने एखादया आर्थिक वर्षात मुक्त केलेला निधी पूर्णपणे खर्च करताना येणाऱ्या अडचणी लक्षात घेऊन, अखर्चित राहिलेला निधी लगतच्या पुढील आर्थिक वर्षाअखेर खर्च करण्याची अनुमती देण्यांत आली आहे. तसेच पुढील एका आर्थिक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी अखर्चित राहिलेला निधी शासन खाती भरणे बंधनकारक केलेले आहे.

अपंगासाठी राखून ठेवण्यांत आलेला ३% निधी अखर्चित राहणार नाही,याबाबतही आवश्यक ती दक्षता समाजकल्याण अधिकारी,जिल्हा परिषद यांनी घ्यावयाची आहे. ३% निधीचा अनुशेष राहिल्यास (चालू आर्थिक वर्षी निधी अखर्चित राहिल्यास) या अनुशेषाबाबतची कारणे,जिल्ह्याच्या सनियंत्रण व समन्वय समितीस मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जिल्हा परिषद यांचे मार्फत जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,जिल्हा परिषद यांनी सादर केल्यानंतरच अनुशेषाचा अखर्चित निधी वित्त विभागाच्या दि. ६ जून,२००८ च्या शासन निर्णयाप्रमाणे लगतच्या पुढील आर्थिक वर्षात विहीत पध्दतीचा अवलंब करून खर्च करावा, अशा सूचना याद्वारे देण्यांत येत आहेत.

या प्रकरणी विहीत पध्दतीचा अवलंब करून,विहीत अटी व शर्तीच्या अधीन राहून संबंधितांनी कार्यवाही करावी,जेणे करून अशा प्रकरणी कोणत्याही प्रकारच्या अनियमिता होणार नाहीत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०४०५१०४८०३१२२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

वैभव राजेघाटगे

उप सचिव,महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव /सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग)

पृष्ठ ३ पैकी २

२. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.
३. सर्व विभागीय आयुक्त.
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
५. जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष (सर्व)
६. जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी (सर्व)
७. सह/ उप सचिव ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग(सर्व)
८. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग (सर्व)
९. निवड नस्ती कार्यासन वित्त-३